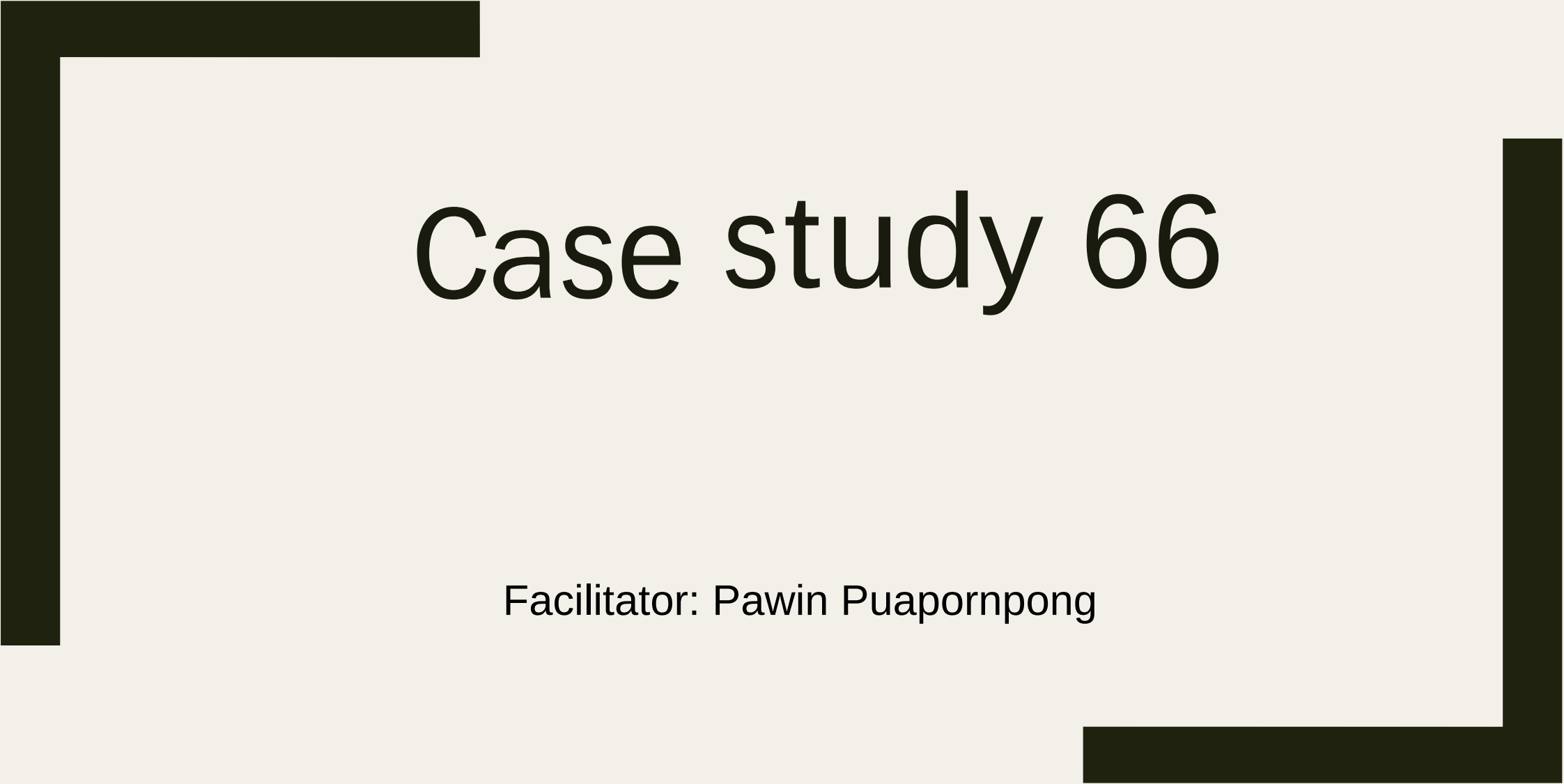

A thick black L-shaped frame is positioned on the left and bottom edges of the slide, framing the content.

Case study 66

Facilitator: Pawin Puapornpong

Case

ผู้ป่วยหญิง อายุ 22 ปี สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ศาสนาพุทธ ภูมิลำเนา
จังหวัดอุดรธานี สืบทิการรักษาลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รพ.บ้านฝ่อ
จ.อุดรธานี

Chief Complaint

เลือดออกจากช่องคลอด 5 ชั่วโมง ก่อนมาโรงพยาบาล

Present Illness

- 1 สัปดาห์ ก่อนมาโรงพยาบาล ผู้ป่วยมีเลือดออกกะปริดกะปรอยเป็นเวลา 2 วัน ปริมาณเล็กน้อย ผู้ป่วยคิดว่าเป็นประจำเดือน แต่ปริมาณน้อยกว่าประจำเดือนปกติ
- 5 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล ผู้ป่วยมีเลือดออกทางช่องคลอดออกมาเป็นลิ่มเลือดขนาดเท่านิ้วมือ และมีเลือดสดโดยใช้ผ้าอนามัย 2 แผ่นชุ่ม ไม่มีชิ้นเนื้อ ไม่มีลักษณะคล้ายเม็ดสาหร่ายหรือฟองปลา ร่วมกับมีอาการปวดท้องทางด้านซ้ายล่างร้าวลงบริเวณหัวหน้า ลักษณะเป็นการปวดแบบบิดๆ pain score = 9/10 อาการปวดเป็นเท่าเดิมตลอด ไม่มีสิ่งใดที่ทำให้อาการปวดดีขึ้นหรือแย่ลง ไม่มี anemic symptoms ปฏิเสธประวัติการได้รับอุบัติเหตุ มีเพศสัมพันธ์สม่ำเสมอเป็นเวลาประมาณ 1 เดือน ครั้งล่าสุดเมื่อ 5 วันก่อนมาโรงพยาบาล คุมกำเนิดโดยการกินยาคุมกำเนิดมา 21 วัน กินยาสม่ำเสมอ ไม่มีลิ่มกินยา ผู้ป่วยไปรพ.สายไหมคลอง 8 และได้ตรวจ urine pregnancy test ได้ผลเป็น positive

Past history

- ปฏิเสธประวัติมีโรคประจำตัว
- ปฏิเสธประวัติแพ้ยาแพ้อาหาร

Obstetric and Gynecologic history

- G₁A₀P₀ GA 5+3 wk by LMP
- Last menstrual period : 2 กรกฎาคม 2559 เป็นระยะเวลา 4 วัน
- Previous menstrual period : 2 มิถุนายน 2559 เป็นระยะเวลา 4 วัน
- มีประวัติมีประจำเดือนปริมาณคือ ใช้ผ้าอนามัย 4 แผ่น เป็นปริมาณครึ่งแผ่นชุ่มใน 2 วันแรก หลังจากนั้นเป็นเลือดเก่า ไม่เคยมีอาการปวดท้องประจำเดือน
- มีประวัติมีคู่นอนคนเดียว
- ปฏิเสธประวัติการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์

ซักประวัติเพิ่มเติม

- ลักษณะของอาการเลือดออก เช่น เป็นเลือดออกจากช่องคลอดจริงหรือไม่ หรือเลือดออกทางท่อปัสสาวะหรือทวารหนัก มีอาการเลือดออกเกิดขึ้นเมื่อไร มีเลือดออกตลอดเวลา หรือมีเลือดออกหลังมีเพศสัมพันธ์ มีเลือดออกผิดปกติที่บริเวณอื่นของร่างกายด้วยหรือไม่ เคยมีประวัติเลือดออกง่าย-หยุดยากหรือไม่
- อาการปวดท้อง ปวดบริเวณใดก่อนหรือปวดพร้อมกัน มีร้าวไปที่อื่นหรือไม่ มีอาการปวดขณะทำอะไร ปวดขึ้นมาทันที หรือค่อยๆปวด มีช่วงที่หายปวดท้องหรือไม่ อาการปวดสัมพันธ์กับการทานอาหารหรือการถ่ายอุจจาระหรือไม่ ได้กินยาแก้ปวดหรือไม่ ถ้ากิน กินยาอะไร ขนาดเท่าไร กินยาแล้วอาการดีขึ้นหรือไม่
- ประวัติประจำเดือน เช่น ประจำเดือนครั้งแรกตอนอายุเท่าไร ประจำเดือนมาสม่ำเสมอหรือไม่ เคยมีอาการขาดประจำเดือนหรือไม่ เคยมีประวัติประจำเดือนมาห่างหรือถี่กว่าปกติหรือไม่ มีประวัติประจำเดือนมากกว่าปกติหรือไม่

- ประวัติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ และประวัติการคุมกำเนิด เช่น เมื่อเพศสัมพันธ์ได้มีการใส่ถุงยางอนามัยหรือคุมกำเนิดทุกครั้งหรือไม่ เคยมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้คุมกำเนิดหรือไม่ ถ้ามีเป็นวันที่เท่าไรหรืออยู่ในช่วงใด วิธีการคุมกำเนิด การคุมกำเนิดเป็นไปอย่างถูกต้องหรือไม่ เช่น เริ่มกินยาหลังมีประจำเดือน 5 วันหรือไม่ หรือลืมกินยาในวันที่มีเลือดออกผิดปกติหรือไม่ เคยใช้ห่วงคุมกำเนิดมาก่อนหรือไม่
- อาการร่วมอื่นๆ เช่น คลื่นไส้-อาเจียน ปัสสาวะบ่อย อารมณ์แปรปรวนง่าย คัดตึงเต้านม มีมูกทางช่องคลอด มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศ มีไข้ หนาวสั่น มีสีม่วง ขนดก มีการเปลี่ยนแปลงน้ำหนัก เบื่ออาหาร เจ็บลิ้นขณะมีเพศสัมพันธ์หรือไม่ มีอาการหน้ามืด เวียนศีรษะ ใจสั่นร่วมด้วยหรือไม่ มีปัสสาวะแสบขัด ท้องเสีย-ถ่ายเหลวหรือไม่ มีอาการจี้ร้อน-จี้หนาวผิดปกติ
- ประวัติเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ เช่น เคยตั้งครรภ์มาก่อนหรือไม่ เคยมีภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ เช่น ท้องนอกมดลูก แท้ง หรือมีอาการแพ้ท้องอย่างรุนแรงหรือไม่

- ประวัติทางนรีเวช เช่น มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุเท่าไร จำนวนคู่นอน เคยมีตกขาวผิดปกติหรือเคยติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์หรือเคยเป็นอุ้งเชิงกรานอักเสบหรือไม่ ถ้าเคย ได้รับการรักษาหรือไม่ ผลการรักษาเป็นอย่างไร
- สูบบุหรี่หรือไม่ มีคนใกล้ชิดตัวสูบบุหรี่หรือไม่
- ประวัติการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ใช้ยาสมุนไพร ยาต้ม ยาหม้อ ยาลูกกลอน
- ประวัติครอบครัว มีโรคประจำตัวในครอบครัวหรือไม่ มีโรคติดต่อทางพันธุกรรมหรือไม่ ประวัติการท้องนอกมดลูกในครอบครัว ประวัติโรคมะเร็งในครอบครัว เช่น มะเร็งรังไข่ มะเร็งโพรงมดลูก มะเร็งปากมดลูก มะเร็งเต้านม หรือมะเร็งลำไส้

Physical Examination

Vital sign

Body temperature 36.5 degree Celsius

Pulse rate 102 bpm

Respiratory rate 18 /min

Blood Pressure 136/88 mmHg

- General appearance : a Thai female, good consciousness
- HEENT : not pale conjunctiva, anicteric sclera
- Abdomen : cystic mass, just palpable, tender, no rebound tenderness, no guarding
- Extremities : capillary refill time < 2 seconds

Physical Examination

Per Vaginal Examination

- NIUB : normal
- Vagina : **Blood clot per vagina 3 ml**
- Cervix : no tissue per os, os closed, **cervical motion tenderness both side**
- Uterus : normal size, **mild tender**
- Adnexa : **Tender at left side**
- Cul-de-sac : no bulging

ตรวจร่างกายเพิ่มเติม

- **General appearance** : weight, height, hirsutism, acne, petechiae/purpura
- **ตรวจร่างกายทุกระบบ** : cardiovascular system, respiratory system, neurological examination
- **Breast** : size, shape, consistency, mass, axillary lymph nodes
- **Per Vaginal Examination**
 - *Vagina : vaginal mucosa, color, discharge, lesion*
 - *Cervix : size, shape, surface, consistency, cervical os, color*
 - *Uterus : size, shape, consistency, guarding, rebound tenderness*
 - *Adnexa : mass, guarding, rebound tenderness, Alder sign*
 - *Cul-de-sac : tenderness*

Signs of pregnancy

- Uterine change
 - Von fernwald's sign
 - Piskacek's sign
 - Ladin's sign
 - Hegar's sign
 - Mcdonald's sign
 - Braxton Hick contraction
- Cervix change : gooddell's sign
- Vagina change : Chadwick's sign
- Hartman's sign : implantation bleeding
- Breast : enlargement, engorgement, galactorrhea, darkening of areolar

Problem List

- 1. Abnormal vaginal bleeding 1 week PTA*
- 2. Acute pelvic pain 5 hours PTA*

Differential Diagnosis

1. *Ectopic pregnancy*
2. *Threaten abortion*
3. *Anembryonic pregnancy*
4. *Molar pregnancy*

Ectopic pregnancy

■ ข้อสนับสนุน

- Pregnant $G_1P_0A_0$
- Classical triad:
 - abdominal pain : adnexal area
 - abnormal vaginal bleeding:
spotting
 - hypomenorrhea
- Cervical motion tenderness
- Normal size uterus

■ ข้อค้าน

- -

Threatened Abortion

■ ข้อสั้บสัสน

- Abnormal vaginal bleeding
- Minimal bleeding
- Pregnant G₁P₀A₀
- Has been pregnant < 28 weeks

■ ข้อกั้น

- Severe abdominal pain (pain score 9/10)

Anembryonic pregnancy

■ ข้อสนับสนุน

- Abnormal vaginal bleeding
- Minimal bleeding
- Pregnant $G_1P_0A_0$
- Has been pregnant < 28 weeks

■ ข้อค้าน

- Severe abdominal pain (pain score 9/10)

Molar pregnancy

■ ข้อสนับสนุน

- Abnormal vaginal bleeding
- Pregnant $G_1P_0A_0$

■ ข้อค้าน

- -

Investigation

- Urine pregnancy test
- Serum β -HCG levels
- Transvaginal ultrasound (TVS)
- Serial β -HCG levels ทำในกรณีที่ผล transvaginal ultrasound ยังไม่สามารถให้การวินิจฉัยได้ (pregnancy of unknown location) โดยดูจากค่า doubling time (48 ชั่วโมง)
- Diagnostic laparoscopy ทำในกรณีที่ Ultrasound ไม่พบความผิดปกติแต่ค่า β -HCG ยังเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ

Investigation

- Urine pregnancy test : positive
- Quantitative beta-hCG : 26,877.9 mIU/mL

Investigation

- Transvaginal ultrasound :
 - Left tubal pregnancy
 - No intrauterine gestational sac
 - Mass 5 x 3.9 cm at left anterior to uterus with tenderness during transducer pressure
 - Normal both ovaries
 - Moderate amount of free fluid

Investigation

■ Complete Blood Count

- Hemoglobin	12.1	g/dL	- White cell count	13.5	$\times 10^3 /\text{mm}^3$
- Hematocrit	37.2	%	- Neutrophil	72.8	%
- Red cell count	4.58	$\times 10^6 /\text{mm}^3$	- Lymphocyte	18.8	%
- MCV	81.2	fL	- Eosinophil	5.1	%
- MCH	26.4	L	- Monocyte	3.2	%
- MCHC	32.5		- Basophil	0.1	%
- RDW	12.6		- Platelets	293	$\times 10^3 /\text{mm}^3$
- NRBC	0.0		- Platelets smear	Adequate	
- Polychromasia	few				

Investigation

■ *Electrolyte*

- Blood Urea Nitrogen 3.8 L mg/dL
- Creatinine 0.55 mg/dL
- eGFR(MDRD) 146.9 mL/min per 1.7 m²
- eGFR(CKD-EPI) 133.6 mL/min per 1.73 m²
- Na 137.7 mmol/L
- K 4.3 mmol/L
- Cl 107 mmol/L
- HCO₃⁻ 21.2 L mmol/L
- Anion Gap 9.5

Treatment

- *Observation*
- *Medical management*
- *Surgical management*

Observation

- Minimal symptoms and good compliance to follow up
- Initial beta-hCG less than 200 mIU/ml or continue falling

Medical Treatment

‘Methotrexate’

- Minimal symptoms with stable hemodynamics
- Beta-hCG < 5,000 mIU/ml, ectopic mass < 3-4 cm. and absent fetal cardiac activity
- Good compliance to follow up
- Single dose – Multidose

Surgical Treatment

- Unstable hemodynamics
- Methotrexate contraindication
- Medication failure

Types of surgery

1. *Linear salpingostomy*
2. *Salpingectomy*

Linear Salpingostomy

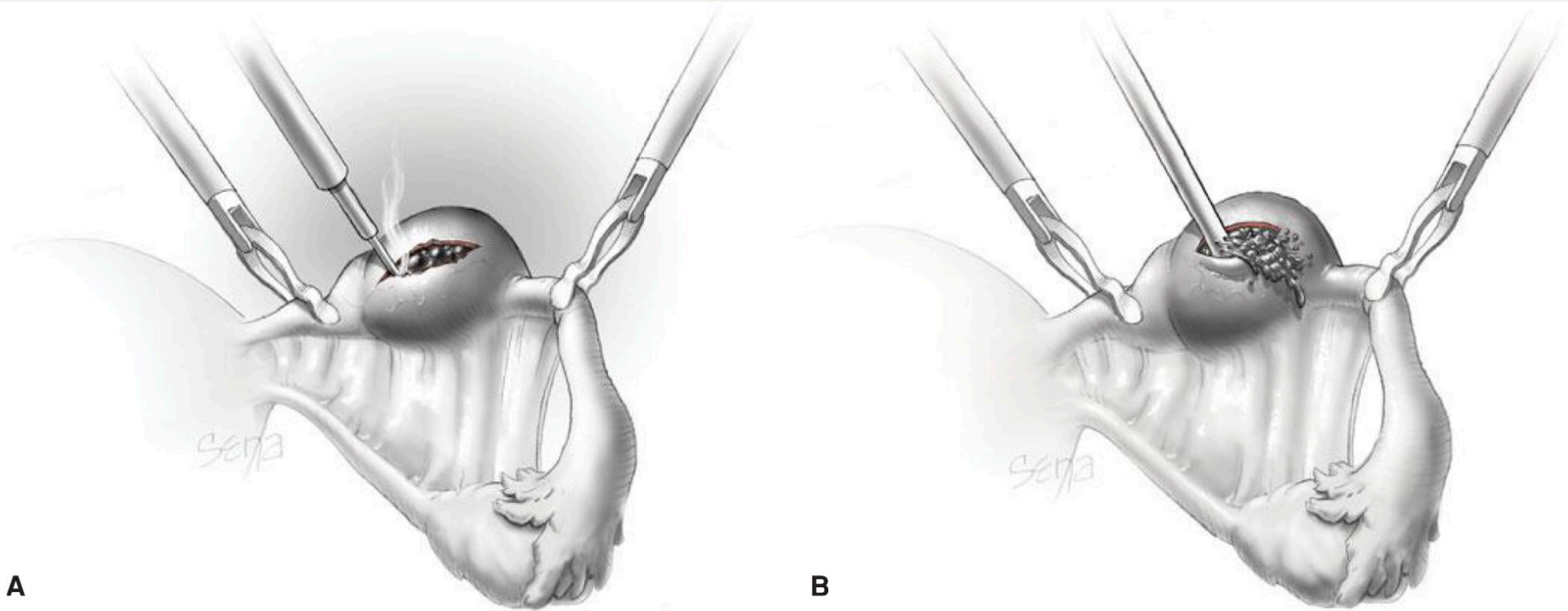

FIGURE 19-8 Linear salpingostomy for ectopic pregnancy. **A.** A linear incision for removal of a small tubal pregnancy is created on the antimesenteric border of the tube. **B.** Products of conception may be flushed from the tube using an irrigation probe. Alternatively, products may be removed with grasping forceps. Following evacuation of the tube, bleeding sites are treated with electrocauterization. The incision is not sutured. (From Thompson, 2012, with permission.)

Salpingectomy

- Old age, don't want to have more child
- Previous ectopic pregnancy at the same side of uterine tube
- Can not control bleeding
- Ruptured ectopic pregnancy or severe damaged of uterine tube

Salpingectomy

ผู้ป่วยรายนี้ได้ทำการรักษาโดยการผ่าตัด เนื่องจากผู้ป่วยมีค่า initial β -HCG มากกว่า 5,000 mIU/mL และขนาดของ adnexal mass ใหญ่กว่า 4 เซนติเมตร และสำหรับวิธีการผ่าตัด ได้เลือกเป็นแบบ salpingectomy แม้ว่าผู้ป่วยจะยังมีอายุน้อย แต่ขนาดของก้อนใหญ่ และระหว่างการผ่าตัดพบว่ามี ruptured ectopic pregnancy จึงไม่สามารถทำการผ่าตัดแบบอนุรักษ์ได้ (salpingostomy)

Post-operation : Left partial salpingectomy with lysis adhesion

■ Operative finding :

- *hemoperitoneum approximately 100 ml*
- *Severe pelvis adhesion with omentum and part of large bowel*
- *Normal uterus*
- *Left fallopian tube was enlarged size approximately 4x5 cm. at ampulla, ruptured site at anti-mesenteric region with purplish content look like conceptive tissue 3x4 cm. in size. This mass was later dissected and reveal a 2 cm. embryo n clots and gestational sac*
- *Right fallopian tube was later identified after adhesion lysis , the tube was distended and bulgy*
- *Normal both ovaries*

■ Intra-operative bleeding : 600 ml

Thank you for your attention